

חולין פרק ה אותו ואת בנו דף פג

האיסור "אותו ואת בנו לא תשחטו ביום אחד" הוא מהשקיעה עד השקיעה כלומר היום הולך אחרי הלילה ואם שחט אותה ביום יכול לשחוט את בנה בלילה שאחריו, ר"ש למד זאת ממעשה בראשית שכתוב "ויהי ערב ויהי בוקר יום אחד", רבי למד מהמילים 'יום אחד' שישנם ימים מיוחדים שצריך להכריז בהם.

הדרן עלך אותו ואת בנו

פרק ו' כסוי הדם

השוחט חיה ועוף חייב לכסות את הדם מלמטה ומלמעלה בעפר שכתוב "חיה או עוף אשר יאכל ושפך את דמו וכסהו בעפר", מצווה זו נוהגת בין בארץ ובין בחו"ל, ונוהגת רק בחולין אבל לא בקדשים. הגמ' מסבירה שעוף שקרב על גבי המזבח אפשר לגרר את הדם ולכסותו אבל חיה ועוף שפסולים להקרבה והתקדשו רק לדמיהם ונשחטו אין בהם כיסוי הדם משום שרבי סבר כדעת ר"מ שאין פודים קדושת דמים בבעל חי שמת וסבר כדעת ר"ש ששחיטה שאינה מתירה בשר באכילה לא נחשבת לשחיטה והיות ואי אפשר לפדות לא צריך לכסות את הדם. עוד הסבירה הגמ' שהסיבה שלא צריך כיסוי שכתוב 'ושפך וכסה' שצריך לכסות מיד אחרי שפיכת הדם ועוף שקדוש בקדושת מזבח צריך לגרר את הדם בין השפיכה לכיסוי ועוף שקדוש בקדושת דמים צריך לפדותו ולכן שניהם לא צריכים כיסוי. עוד הסבירה הגמ' שכתוב "חיה או עוף" להקיש עוף לחיה כשם שחיה לא קדושה וצריכה כיסוי כך עוף רק שאינו קדוש כלל צריך כיסוי.

המוכר בהמות בשוק ישנם 4 זמנים בשנה שחייב המוכר להודיע אם מכר באותו היום את אמה או בנה היות ורגילים לשחוט הרבה בהמות שלא יעבור על איסור לשחוט אותו ואת בנו ביום אחד, אם המוכר לא הודיע יכול הלקוח לשחוט ולא צריך לחשוש, אם התברר שאמה או בנה נשחטו באותו היום המקח טעות וחוזר. הזמנים הם: א. ערב שמיני עצרת ב. ערב ליל הסדר ג. ערב שבועות ד. ערב ראש השנה, ר' יוסי הגלילי הוסיף גם ערב יום כיפור בגליל שנהגו לאכול בשר בהמה. ר' יהודה אומר שרק אם מכר באותו היום ממש צריך להודיע אבל אם מכר יום קודם לא צריך להודיע היות ומסתבר ששחט ביום שקנה, אבל אם סביר שקנו לשחוט באותו היום כגון חתן שקונה בהמה וכלה שקונה את בנה צריך המוכר להודיע להם אפילו אם לא קנו באותו יום שמסתבר שקנו לחתונה.

כל ימות השנה אדם שנתן מטבע לטבח בשביל בשר מסוים משור לא קנה ואינו יכול להכריח את הטבח לשחוט את השור אבל בארבעה פרקים אלו מכריחים את הטבח לשחוט את השור למרות שלא הצליח למכור את שאר הבשר ולכן אם מת השור הפסיד הלוקח. הגמ' שואלת איך הלקוח קונה את הבשר ללא משיכה, ר' שמואל בר יצחק הסביר שהמוכר זיכה את על ידי אחר את הבשר ללוקח שבכל ימות השנה הלוקח חושש שמא ימות השור ויפסיד ולא קונה אבל בזמנים אלו שהלקוח חייב בשר נחשב לזכות בשבילו וקנה את הבשר, ר' יוחנן אמר שמדאוריתא כסף קונה בלי משיכה אלא שחכמים תיקנו שצריך לעשות משיכה ובזמנים אלו לא תיקנו.